

Archeo-rapport 174

Het archeologisch vooronderzoek aan de Diestsesteenweg te Herk-de-Stad

Nick Van Liefferinge & Maarten Smeets

**Kessel-Lo, 2013
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeo-rapport 174

Het archeologisch vooronderzoek aan de Diestsesteenweg te Herk-de-Stad

Nick Van Liefferinge & Maarten Smeets

**Kessel-Lo, 2013
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeo-rapport 174

Het archeologisch vooronderzoek aan de Diestsesteenweg te Herk-de-Stad

Opdrachtgever:	vzw OCURA woonzorgcentra
Projectleiding:	Maarten Smeets
Leidinggevend archeoloog:	Nick Van Liefferinge
Auteurs:	Nick Van Liefferinge Maarten Smeets
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

D/2013/12.825/38

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2013, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve fiche

Administratieve gegevens

Opdrachtgever	vzw OCURA woonzorgcentra, Prins-Bisschopssingel 75, 3500 Hasselt
Uitvoerder	Studiebureau archeologie bvba
Vergunningshouder	Nick Van Liefveringe
Beheer en plaats opgravingsgegevens	Deze gegevens werden na het onderzoek overgemaakt aan de opdrachtgever.
Beheer en plaats vondsten en stalen	De vondsten en stalen werden na het onderzoek overgemaakt aan de opdrachtgever.
Projectcode	2013/328
Vindplaatsnaam	Herk-de-Stad - Diestsesteenweg
Locatie	Provincie Limburg, Gemeente Herk-de-Stad, Diestsesteenweg
Kadasternummers	Afdeling 1: Sectie A: perceelsnummers 287H2 en 287N2
Lambertcoördinaat 1	X1: 205784 Y1: 181667
Lambertcoördinaat 2	X2: 205818 Y2: 181672
Lambertcoördinaat 3	X3: 205872 Y3: 181535
Lambertcoördinaat 4	X4: 205783 Y4: 181548
Kadasterplan	Zie fig. 1.1
Topografisch plan	Zie fig. 1.2
Begindatum	5 augustus 2013
Einddatum	5 augustus 2013

Onderzoeksopdracht

Bijzondere voorwaarden	Zie de 'bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Herk-de-Stad, Diestsesteenweg'
Archeologische verwachtingen	Het projectgebied is gelegen buiten de historische stadskern van Herk-De-Stad en in de omgeving zijn de vindplaatsen CAI 700690 en 50102 aanwezig
Wetenschappelijke vraagstellingen	<ul style="list-style-type: none">- zijn er sporen aanwezig?- zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?- hoe is de bewaringstoestand van de sporen?- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?- behoren de sporen tot één of meerdere periodes?- wat is de dikte van de A-horizont en wat zijn hiervoor de implicaties van het mogelijke archeologische bodemarchief onder de huidige bebouwing?

	- welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?
Aarde van de bedreiging	Op het terrein zal een woon- en dagverzorgingscentrum worden gerealiseerd
Randvoorwaarden	Zie de 'bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Herk-de-Stad, Diestsesteenweg'

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Inleiding	p. 3
1.1 Algemeen	p. 3
1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied	p. 3
1.3 Archeologische en historische voorkennis	p. 5
1.4 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen	p. 7
Hoofdstuk 2 Werkmethode	p. 9
Hoofdstuk 3 Analyse	p. 11
3.1 Lithostratigrafische- en bodemkundige opbouw	p. 11
3.2 Assessment van het sporenbestand	p. 12
3.3 Assessment van het vondstenbestand	p. 16
Hoofdstuk 4 Synthese	p. 19
4.1 Interpretatie en datering	p. 19
4.2 Beantwoording onderzoeksvragen	p. 19
Hoofdstuk 5 Aanbevelingen	p. 21
Bibliografie	p. 23
Bijlagen	p. 25
Bijlage 1: Overzichtsplan	p. 27
Bijlage 2: Fotolijst	p. 29
Bijlage 3: Sporenlijst	p. 31
Bijlage 4: Vondstenlijst	p. 33
Bijlage 5: Profieltekeningen	p. 35

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

Naar aanleiding van de bouw van een woon- en dagverzorgingscentrum aan de Diestsesteenweg in Herk-de-Stad werd door Onroerend Erfgoed een archeologisch vooronderzoek in de vorm van proefsleuven opgelegd (vergunningsnummer 2013/328).

Het onderzoek werd door vzw OCURA woonzorgcentra aan Studiebureau Archeologie bvba toevertrouwd en het terreinwerk werd uitgevoerd op 5 augustus 2013.

1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied situeert zich net ten noordwesten van de historische stadskern van Herk-de-Stad. Het terrein staat kadastraal bekend als Afd. 1, sectie A, perceelsnrs. 287H2 en 287N2 (fig. 1.1). Het heeft een oppervlakte van circa 1 ha en maakt deel uit van een kloostercomplex (Ursulinenklooster) (fig. 1.2). Geo-archeologisch gezien is het onderzoeksgebied gesitueerd op de grens van de zandleemstreek en de Limburgse Kempen (fig. 1.3).

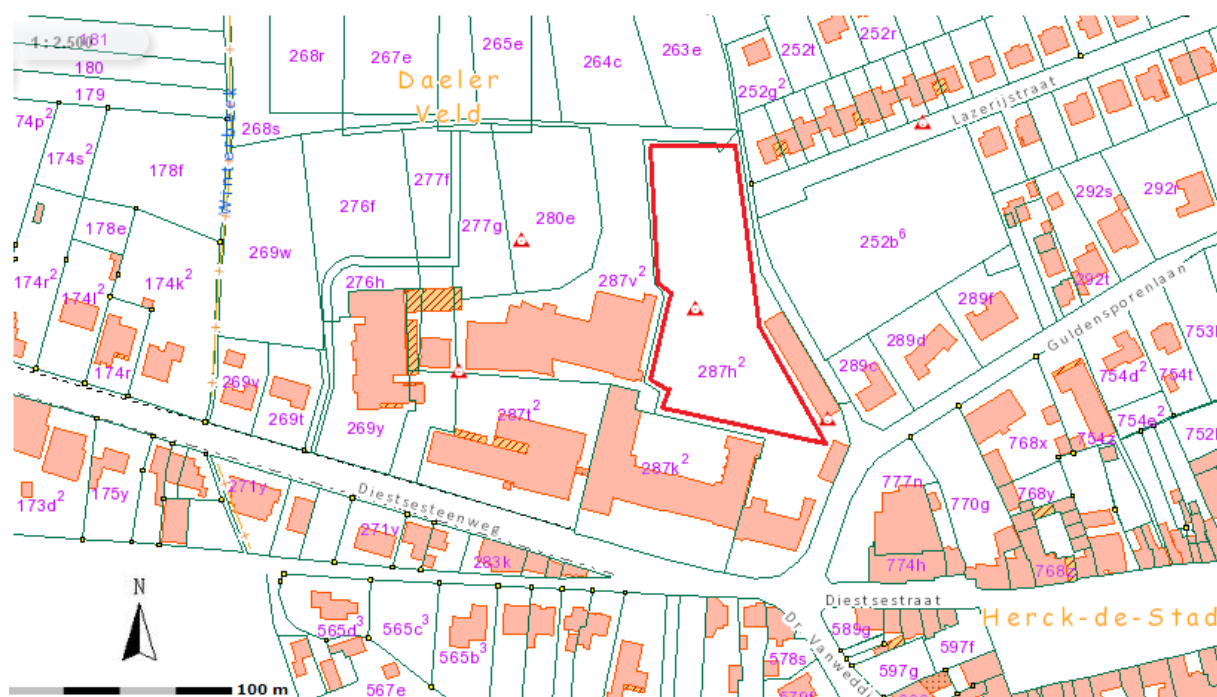

Fig. 1.1: Kadasterkaart met aanduiding van het projectgebied¹.

¹ www.minfin.fgov.be

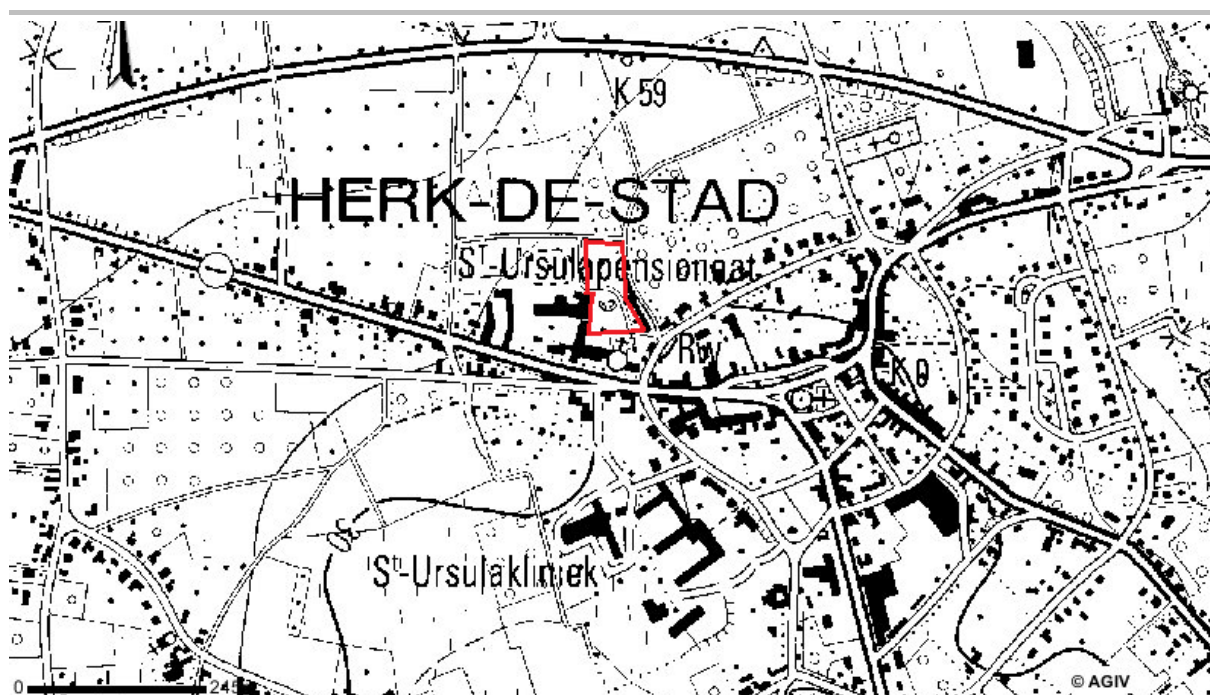

Fig. 1.2: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied².

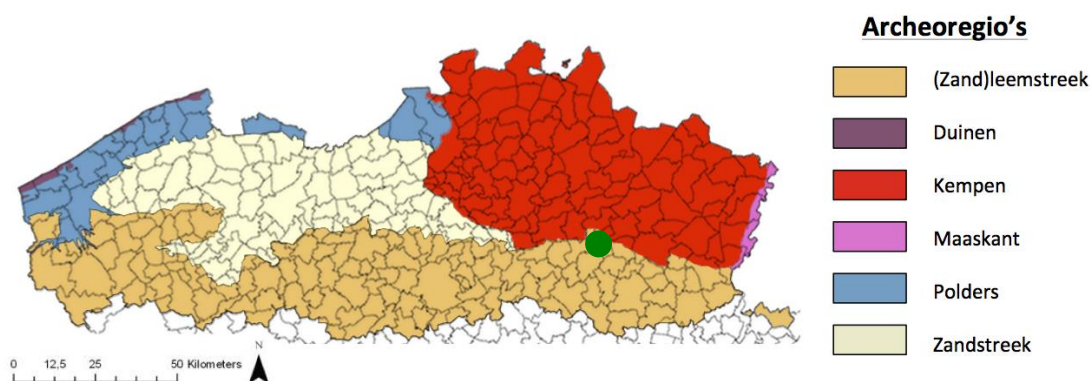

Fig. 1.3: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's³.

² www.agiv.be

³ <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

1.3 Archeologische en historische voorkennis

Binnen een straal van 1 km rondom het projectgebied zijn een aantal archeologische vindplaatsen bekend. Deze locaties zijn opgenomen in de databank van de Centrale Archeologische Inventaris (CAI).

Ten noorden van het projectgebied werd in 2006 een concentratie van aardewerkfragmenten uit de (post)midleleeuwse periode aangetroffen tijdens een veldkartering (CAI 700690). Het vondstensemble bevatte ook enkele fragmenten Romeins aardewerk, waaronder een scherp terra sigillata. Op dit terrein werd op 29 december 2012 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door Archebo bvba. Tijdens deze prospectie werden onder andere 9 kuilsporen aangetroffen die mogelijk dateren uit de metaaltijden⁴. Net ten oosten van het projectgebied, binnen de historische kern van Herk-de-Stad, werden tijdens een archeologisch onderzoek op de bouwwerf 'Unic' in augustus 1986 een aantal waterputten uit de late middeleeuwen aangetroffen (CAI 50102)⁵.

De St.-Martinuskerk (CAI 60089) in het centrum van Herk-de-Stad werd voor het eerst vermeld in 1157. In 1336 werd de kerk verwoest door een brand⁶. Bij de aanleg van een koker voor een verwarmingsinstallatie kwamen een hoeveelheid aardewerk en graven aan het licht. Ten oosten van Herk-de-Stad werd in 1990 een kuil uit de ijzertijd aangetroffen tijdens de voorbereidende graafwerkzaamheden voor de bouw van appartementen (CAI 60087). Van begin september 1990 tot eind oktober 1990 werd op deze locatie een archeologische opgraving uitgevoerd. Tijdens dit onderzoek werden talrijke nederzettingenresten uit de volle en late middeleeuwen geregistreerd⁷.

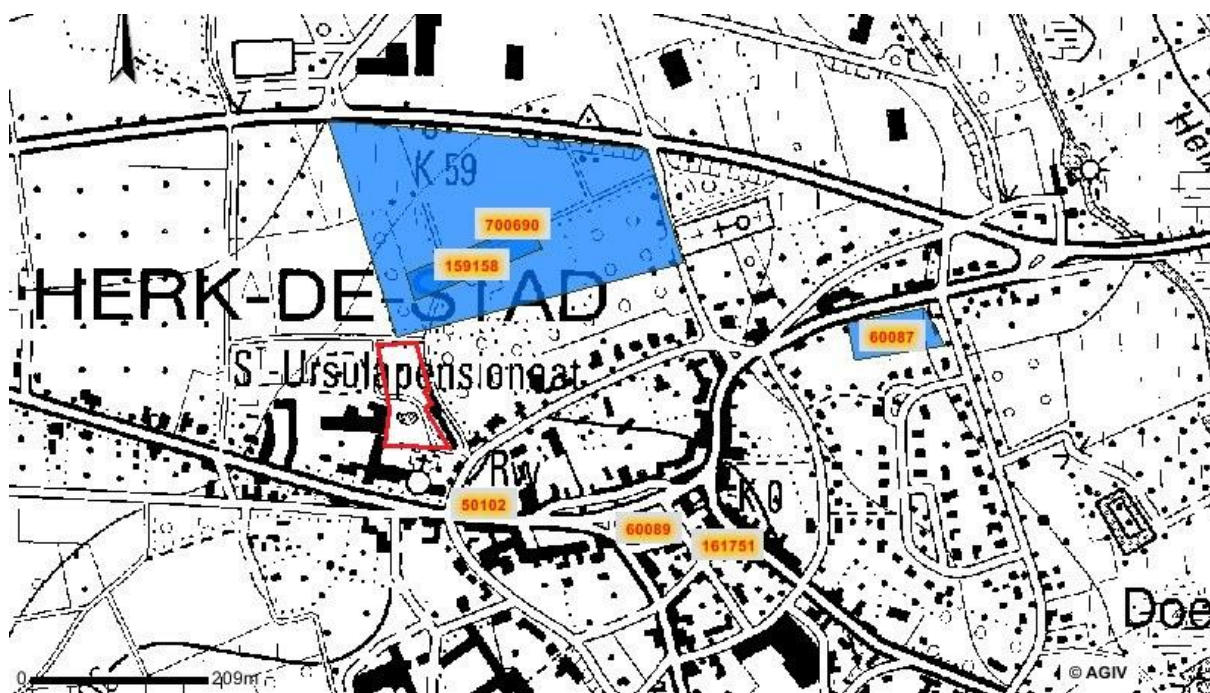

Fig. 1.4: Uittreksel van de CAI met aanduiding van het projectgebied.

⁴ Claesen & Devroe 2011.

⁵ Van Impe e.a. 1987.

⁶ Schlusmans e.a. 1981.

⁷ Wouters e.a. 1999.

De eivormige stadskern van Herk-de-Stad is duidelijk zichtbaar op de Ferrariskaart (1771-1778). Op deze kaart is nog de 14de-eeuwse stadsomwalling met gracht zichtbaar. Ter hoogte van het projectgebied bevond zich de 'Porte de Diest' (Diestsepoort). Pas in de eerste helft van de 20ste-eeuw werd de omwalling vervangen door lanen⁸.

Fig. 1.5: Uittreksel van de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (paarse pijl)

Het projectgebied maakt deel uit van het Urselinenklooster. De bouw van dit klooster werd gestart in 1874 en afgerond in januari 1878. In 1879 werd de bouw van het klooster op het kadaster opgetekend. Het betreft een rechthoekig hoofdvolume met interne kapel. De grote, afzonderlijke kapel werd bij het kadaster opgetekend in 1901. Het oorspronkelijk ommuurde kloostercomplex omvatte onder andere nog een boerderij, bakkerij, een mogelijke wintertuin en wagenhuis. De bouw van de boerderij werd pas in 1883 bij het kadaster opgetekend. Na een verbouwingsfase van de boerderij in 1896 werd ten noordwesten ervan nog een losstaande aanbouw opgetrokken in 1897. Vermoedelijk betrof dit het wagenhuis. In 1900 werd ook het bakkershuis bij het kadaster opgetekend. Daarnaast werd nog een tweede pand gebouwd dat op basis van een prentkaart als wintertuin kan worden geïnterpreteerd⁹.

⁸ Schlusmans e.a. 1981: 507.

⁹ Nolf & Bouve 2011.

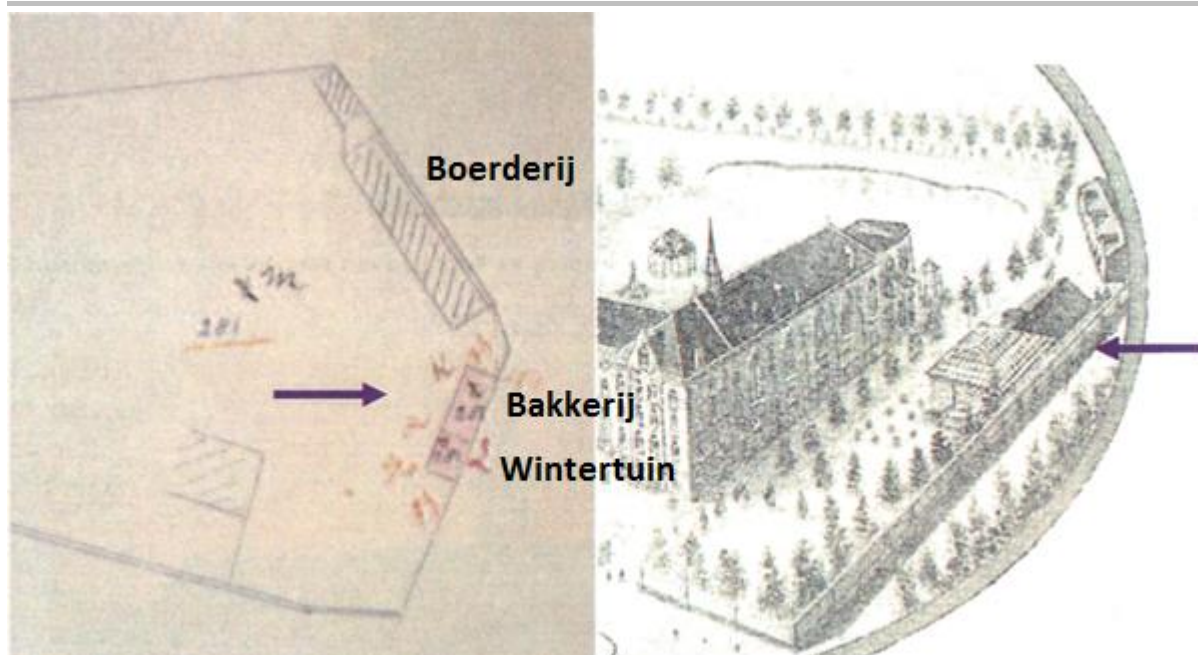

Fig. 1.6: Mutatieschets van het kloostercomplex uit 1900 en oude prentbriefkaart (s.d.) met daarop de boerderij, bakkerij en vermoedelijke wintertuin (naar Nolf & Bouve 2011: 9, fig. 7 en 8).

1.4 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen

Het doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

Zijn er sporen aanwezig?

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Wat is de dikte van de A-horizont en wat zijn hiervoor de implicaties van het mogelijke archeologische bodemarchief onder de huidige bebouwing?

Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

Hoofdstuk 2 Werkmethode

Voorafgaand het veldwerk werd een terreinverkenning uitgevoerd. Tijdens deze verkenning bleek dat belangrijke oppervlaktes van het terrein ontoegankelijk (bomen), verhard (wegen, wandelpaden, vijver) en bebouwd (tuinhuizen, kloostergebouwen) waren. Een ontwerpplan met een situering van drie proefsleuven (fig. 2.1) werd goedgekeurd door de consultant van het agentschap Onroerend Erfgoed. Op basis van de locatie van de sleuven werd het onderzoeksgebied opgedeeld in twee verschillende zones.

Fig. 2.1: Situering van de proefsleuven met opdeling van het onderzoeksgebied in twee zones.

Conform de 'Bijzondere voorwaarden bij de prospectievergunning' gebeurde de afgraving met behulp van een kraan met een bakbreedte van 2 m. Ter hoogte van proefsleuf 1 (zone 1) en proefsleuven 2 en 3 (zone 2) werd een profielput aangelegd voor het registreren van de lithostratigrafische en bodemkundige opbouw. Er werden absolute hoogtes van het archeologisch relevant niveau (aanlegvlak) en het maaiveld genomen. Het aanlegvlak werd gescreend op de aanwezigheid van metalen vondsten met behulp van een metaaldetector. Alle aangetroffen grondsporen werden opgeschoond, gefotografeerd en beschreven. Een selectie van de sporen (n=3) werd gecoupeerd om de diepte, aard en de bewaringstoestand ervan te achterhalen. De relevante spoorprofielen werden gefotografeerd en digitaal getekend.

Na het veldwerk werd het aangetroffen vondstmateriaal gewassen, geteld en beschreven. Er werd een vondstinventaris aangemaakt waarbij de aangetroffen materiaalsoorten en daarbinnen de vondstgroepen en technische groepen worden benoemd en geteld.

Hoofdstuk 3 Analyse

3.1 Lithostratigrafische- en bodemkundige opbouw

Volgens de bodemkaart bevinden zich binnen de grenzen van het onderzoeksgebied S(b/c)m-gronden (fig. 3.1). Dit zijn (matig) droge, lemige zandgronden met een dikke antropogene humus A-horizont. Op basis van de bodemprofielen in twee profielputten werd de lithostratigrafische en bodemkundige opbouw onderzocht. Ter hoogte van profielput 1 (zone 1) is de natuurlijke bodemgelaagdheid intens verstoord door menselijke activiteiten. Ter hoogte van profielput 2 (zone 2) is de natuurlijke bodemopbouw nog het best bewaard gebleven (fig. 3.2). De bovengrond bestaat uit een humeuze, donkerbruine ploeglaag (Ap1-horizont) met een gemiddelde dikte van 30 cm. De ploeglaag rust op een lichtbruine cultuurlaag (Ap2-horizont) met intense bioturbatiesporen (mollen). Samen vormen de Ap1- en Ap2-horizont een pakket van gemiddeld 50 cm dik zodat kan worden gesproken van een dikke antropogene bovengrond (zogenaamde m-gronden). Dit is dan in overeenstemming met de gegevens van de bodemkaart. De overgang naar de onderliggende moederbodem (C-horizont; lemig zand) wordt op de meeste plaatsen gekenmerkt door een relatief intense bioturbatie door graafdiere (mollen) en plantenwortels. Deze laatste zijn mogelijk verantwoordelijk voor de intense uitloging (bleke kleur) van de sedimenten in de toplaag van de moederbodem. Voorts worden de sedimenten van de C-horizont gekenmerkt door afzettingen van ijzeroxides (vlekkerige roestkleur).

Fig. 3.1: Uittreksel van de bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.

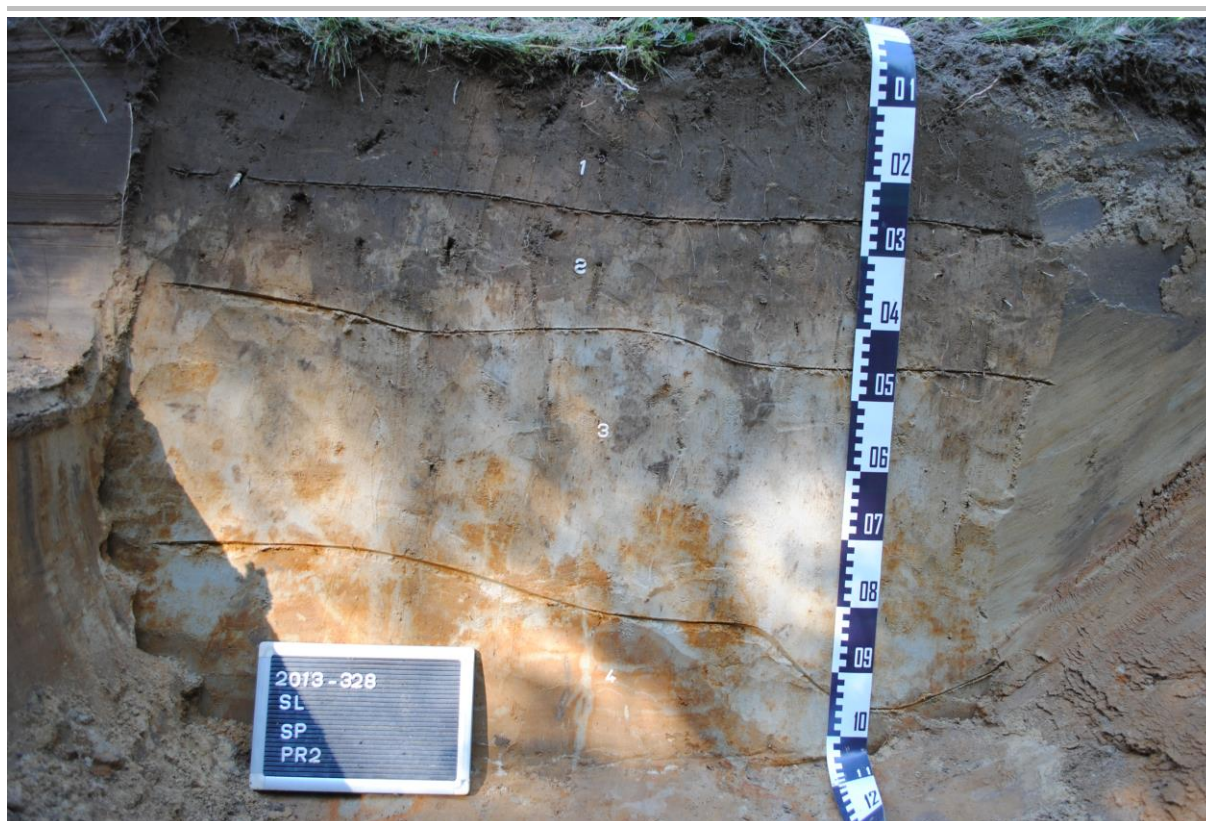

Fig. 3.2: Zicht op het bodemprofiel ter hoogte van zone 2 (proefsleuf 2).

3.2 Assessment van het sporenbestand

Tijdens het veldwerk werden in totaal 8 relevante grondsporen geregistreerd. Ter hoogte van proefsleuf 1 (zone 1) nemen de spoorvullingen een belangrijke oppervlakte van het terrein in beslag. Het betreft afvalcontexten (kuilen en pakketten) met een wisselde diepteligging. Opvallend is het waterverzadigd karakter van de sedimenten in deze zone. De relatief goede bewaring van een houten plankje op de bodem van een pakket S6 toont dit aan. Diagnostisch vondstmateriaal uit de vullingen van de afvalcontexten wordt gedateerd in de tweede helft van de 19de-eeuw.

Spoornummer	Aard	Vooropgestelde datering
S1	Kuilvormige uitgraving in pakket S6	Tweede helft 19 ^{de} -eeuw
S6	Pakket	Tweede helft 19 ^{de} -eeuw
S7	Kuilvormige uitgraving in pakket S6	Tweede helft 19 ^{de} -eeuw
S8	Puinlaag (vnl. baksteenbrokken)	Tweede helft 19 ^{de} -eeuw
Hout	Houten plankje op de bodem van pakket 6	Tweede helft 19 ^{de} -eeuw

Tabel. 3.1: Aard en datering van de aangetroffen sporen in zone 1.

Fig. 3.3: Zicht op de kuilvormige uitgraving S7 in pakket S6 (profielput 1).

Fig. 3.4: Zicht op puinlaag S8, voornamelijk bestaande uit baksteenbrokken.

Fig. 3.5: Houten plankje op de bodem van pakket S6.

Ter hoogte van proefsleuven 2 en 3 (zone 2) werden twee kuilen (S2 en S5), een greppel (S3) en een drainagegreppel (S4) geregistreerd. Deze laatste greppel vormt een onderdeel van het drainagesysteem van de kloostertuin. De profielen van greppel S3 en kuil S5 tonen aan dat deze sporen ondiep bewaard zijn gebleven ten opzichte van het aanlegvlak. Opvallend is de aanwezigheid van onverbrand (dierlijk?) bot in de vulling van kuil S2 (niet gecoupeerd). Voorts werd geen vondstmateriaal opgemerkt in de overige spoorvullingen.

Spoornummer	Aard	Vooropgestelde datering
S2	Kuil in greppel S3	Onbepaald
S3	Greppel	Onbepaald
S4	Drainagegreppel	Recent
S5	Geïsoleerd kuilspoor	Onbepaald

Tabel 3.2: Aard en datering van de aangetroffen sporen in zone 2.

Fig. 3.6: Kuil S2, greppel S3 (met spoorprofiel) en drainagegreppel S4 in het aanlegvlak.

Fig. 3.7: Zicht op kuil S5 in het aanlegvlak en profiel.

3.3 Assessment van het vondstenbestand

Enkel de afvalcontexten in zone 1 leverden vondstmateriaal op. De aangetroffen materiaalcategorieën zijn: ceramiek (n=36), glas (n=4), natuursteen (n=3), pijpenaarde (n=1) en kunststof (n=1). Het volledige ensemble wordt gedateerd in de periode 1850-1950. De vondstinventaris is opgedeeld per context en kan worden geraadpleegd in bijlage 4.

Fig. 3.8: Diagnostische ceramiekvondsten (zone 1).

Fig. 3.9: Fragmenten van een stuk leisteen met een ingekrast rasterpatroon (zone 1).

Fig. 3.10: Flesje in groen glas (zone 1)

Hoofdstuk 4 Synthese

4.1 Interpretatie en datering

Uit de prospectie is gebleken dat er zich ter hoogte van zone 1 (proefsleuf 1) omvangrijke (afval)contexten bevinden in de ondergrond. Er werden onder andere pakketten met kuilvormige uitgravingen geregistreerd. Eén van deze puinpakketten (S8) bestond hoofdzakelijk uit baksteenbrokken. Op basis van het diagnostisch vondstmateriaal kan een datering in de periode 1850-1950 worden vooropgesteld. Deze archeologische waarnemingen zijn ongetwijfeld gerelateerd aan de bouwgeschiedenis van het Ursulinenklooster.

Ter hoogte van zone 2 werden geïsoleerde kuilsporen en (drainage)greppels geregistreerd. Kuil S2 bevat fragmenten van dierlijk bot en doorsnijdt de vulling van greppel S3. In de overige spoorvullingen werd geen vondstmateriaal aangetroffen zodat er geen datering kan worden vooropgesteld. Mogelijk maakt greppel S3 deel uit van een oude erf- of perceelsafbakening. Op basis van de spoorprofielen bleek een ondiepe bewaring van de vullingen vanaf het aanlegvlak.

4.2 Beantwoording onderzoeksvragen

Zijn er sporen aanwezig?

Er werden 8 relevante grondsporen geregistreerd binnen de grenzen van het onderzoeksgebied.

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

De geregistreerde grondsporen zijn van antropogene aard.

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

De sporen in zone 2 zijn duidelijk zichtbaar in het grondvlak en profiel maar blijken ondiep bewaard. In zone 1 is de bewaringstoestand van de spoorvullingen - met eventueel geassocieerde artefacten in organisch materiaal - gunstig wegens het waterverzadigd karakter van de sedimenten. Het gaat om omvangrijke afvalcontexten.

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

De afvalcontexten in zone 1 zijn duidelijk gerelateerd aan elkaar, maar er is geen sprake van structuren. In zone 2 werd een greppel aangetroffen die mogelijk kan worden gelinkt aan een oude erf- of perceelsafbakening.

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

De sporen in zone 1 en 2 behoren respectievelijk tot twee verschillende periodes, maar enkel de sporen in zone 1 konden op basis van diagnostisch vondstmateriaal worden gedateerd in de periode 1850-1950.

Wat is de dikte van de A-horizont en wat zijn hiervoor de implicaties van het mogelijke archeologische bodemarchief onder de huidige bebouwing?

Zone 1 is gelegen naast de huidige bebouwing en hier is de bovengrond verstoord door de aanwezigheid van omvangrijke spoorvullingen. In zone 2 heeft de antropogene bovengrond (A-horizont) een gemiddelde dikte van 50 cm. Deze dikte lijkt onvoldoende om het potentieel aanwezige bodemarchief onder de huidige bebouwing te vrijwaren van verstoring.

Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

Archeologisch vervolgonderzoek zou bijkomende informatie kunnen verschaffen omtrent de bouwgeschiedenis van de kloostersite. Het voorkomen van uitgestrekte afvalpakketten maakt het eveneens mogelijk om een statistisch betrouwbaar beeld te verkrijgen van de materiële cultuur van de (eerste) kloosterbewoners. Gezien het waterverzadigd karakter van de sedimenten kunnen ook artefacten in organisch materiaal worden verwacht.

In zone 2 bevinden zich sporen uit een andere periode, maar een precieze datering kan vooralsnog niet worden vooropgesteld wegens gebrek aan (diagnostisch) vondstmateriaal.

Verder dient aandacht te worden besteed aan mogelijke sporen en structuren die verband houden met de verdwenen middeleeuwse stadswallen van Herk-de-Stad. Dichtbij het projectgebied bevond zich de 'Porte de Diest' (Diestsepoort).

Hoofdstuk 5 Aanbevelingen

Conform art. 4 § 2 van het Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003), 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006), 27 maart 2009 (B.S. 15.5.2009) en 18 november 2011 (B.S. 13.12.2011) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Er werd een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek gevraagd om de archeologische potentie van het terrein in te schatten. Tijdens dit prospectieonderzoek werden archeologische waarden aangetroffen uit twee verschillende periodes. In zone 1 kunnen alvast uitgestrekte sporen (pakketten en kuilen) uit de periode 1850-1950 worden verwacht. Deze contexten kunnen worden gerelateerd aan de (eerste) bouwfases van het Ursulinenklooster. De grote hoeveelheid artefacten in de spoorvullingen maken statistisch betrouwbare gevolgtrekkingen mogelijk met betrekking tot de (evolutie van de) materiële cultuur van de (eerste) kloosterbewoners (Garbage Archaeology).

In zone 2 werden sporen uit een andere periode aangetroffen, maar de datering ervan blijft voorsnag onduidelijk wegens de afwezigheid van diagnostisch vondstmateriaal.

Gezien de situering van het projectgebied nabij de oude stadwallen van Herk-de-Stad, en meer bepaald de 'Diestsepoort', kunnen ook mogelijke structuren en sporen worden verwacht die hiermee verband houden. Er dient te worden gewezen op het feit dat een belangrijke oppervlakte van het terrein niet toegankelijk was voor een archeologische prospectie en dus geen precieze afbakening van archeologisch relevante zones kan worden bepaald.

Omwillen van de hierboven geschetste problematiek lijkt een archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen in zones die door toekomstige bouwwerkzaamheden worden bedreigd.

In geval van vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 18 november 2011 (BS 08.06.1999, 24.03.2003, 07.06.2006, 15.5.2009 en 13.12.2011)
- en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008, 4 december 2009, 1 april 2011 en 10 juni 2011

van toepassing, meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bibliografie

CLAESEN J. & DEVROE A. 2011: *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Herk-de-Stad Silverijserstraat*, Archebo-rapport 2011/09.

NOLF M. & BOUVE D. 2011: *Bouwhistorische appreciatie van de voormalige boerderij en het bakkershuis, WZC Sint-Ursula, Diestsesteenweg 1, Herk-de-Stad*, onuitgegeven rapport Studiebureau Monumentenzorg bvba.

SCHLUSMANS F., GYSELINCK J., LINTERS A., BUYLE M., DE GRAEVE M. & WISSELS R. 1981: *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen*. Provincie Limburg. Arrondissement Hasselt.

VAN IMPE L., MAES K. & VYNCKIER G. 1987: Archeologie tussen Gete en Herk (gem. Herk-de-Stad). Interimverslag 1986, *Archaeologia Belgica*, III, 117-118 en 123-126.

WOUTERS W., COOREMANS B. & ERVYNCK A. 1999: Landelijke bewoning uit de volle middeleeuwen in Herk-de-Stad, *Archeologie in Vlaanderen*, V, 159-177.

Bijlagen

Bijlage 1 Overzichtsplan

Bijlage 2 Fotolijst

Inventarisnr.	Sleuf	Overzicht	Spoor in grondvlak	Spoor in profiel	Bodemprofiel	Overige	Opmerking
2013-328-01						X	Aanvang onderzoek
2013-328-02						X	Afwateringsbuis
2013-328-03						X	Afwateringsbuis
2013-328-04	1			S6;S7	X		Profielput 1
2013-328-05	1			S6;S7	X		Profielput 1
2013-328-06	1			S6;S7	X		Profielput 1
2013-328-07	1	X					
2013-328-08	1	X					
2013-328-09	1	X					
2013-328-10	1	X					
2013-328-11	1		S1				
2013-328-12	1		S1				
2013-328-13	1					HOUT	In aanlegvlak (niveau 2)
2013-328-14	1					HOUT	In aanlegvlak (niveau 2)
2013-328-15	1					HOUT	In aanlegvlak (niveau 2)
2013-328-16	1	X		S8			Baksteenpuin
2013-328-17	1	X		S8			Baksteenpuin
2013-328-18	1	X		S8			Baksteenpuin
2013-328-19	1	X		S8			Baksteenpuin
2013-328-20	1	X		S8			Baksteenpuin
2013-328-21	1	X					
2013-328-22	1	X					
2013-328-23	1	X					
2013-328-24	1	X					
2013-328-25	1	X					
2013-328-26	1	X					
2013-328-27	1	X					
2013-328-28	1	X					
2013-328-29	2	X	S3				
2013-328-30	2	X	S3				
2013-328-31	2	X					Profielput 2
2013-328-32	2				X		Profielput 2
2013-328-33	2				X		Profielput 2
2013-328-34	2		S2; S3				
2013-328-35	2		S2; S3				

Inventarisnr.	Sleuf	Overzicht	Spoor in grondvlak	Spoor in profiel	Bodemprofiel	Overige	Opmerking
2013-328-36	2		S2; S3				
2013-328-37	2		S3				
2013-328-38	2		S3				
2013-328-39	2		S3				
2013-328-40	2		S4; S3				
2013-328-41	2		S4; S3				
2013-328-42	2		S4; S3				
2013-328-43	2		S4; S3				
2013-328-44	2		S4; S3				
2013-328-45	2		S4; S3				
2013-328-46	2		S4; S3				
2013-328-47	2		S4; S3				
2013-328-48	2		S5				
2013-328-49	2		S5				
2013-328-50	2		S5				
2013-328-51	2	X					
2013-328-52	2	X					
2013-328-53	2	X					
2013-328-54	2	X					
2013-328-55	3	X					
2013-328-56	2	X					
2013-328-57	2	X					Bomenrij
2013-328-58	3	X					
2013-328-59	3	X					
2013-328-60	2			S3			
2013-328-61	2			S5			
2013-328-62	2			S5			
2013-328-63	2			S5			
2013-328-64	1						Uitbreiding/kijk venster
2013-328-65	1			S6			
2013-328-66	1			S6			
2013-328-67	1		S6				Uitbreiding/kijk venster
2013-328-68	1		S6				Uitbreiding/kijk venster
2013-328-69	1		S6				Uitbreiding/kijk venster
2013-328-70	1		S6				Uitbreiding/kijk venster

Bijlage 3 Sporenlijst

Spoornr.	Sleuf	Type	Vorm in grondvlak	Vorm in profiel	Afmetingen (l x b x d) in cm	Hoofdbestanddeel vulling
1	1	Kuilmvormige uitgraving in pakket S6	onregelmatig	?	? x ? x ?	zandige leem
2	2	Kuil	rond?	?	? x 95 x ?	lemig zand + bot
3	2	Greppel	lineair	komvormig	? x 95 x ?	lemig zand
4	2	Drainage- greppel	lineair	?	? x 25 x ?	lemig zand
5	2	Kuil		komvormig	? x 60 x 40	lemig zand
6	1	Pakket	niet zichtbaar	gelaagd	? x ? x 80	zandige leem + artefacten
7	1	Kuilmvormige uitgraving in pakket S6	rond?	komvormig	? x ? x 130	Zandige leem + artefacten
8	1	Puinpakket	niet zichtbaar	gelaagd	? x ? x 70	baksteenbrokken

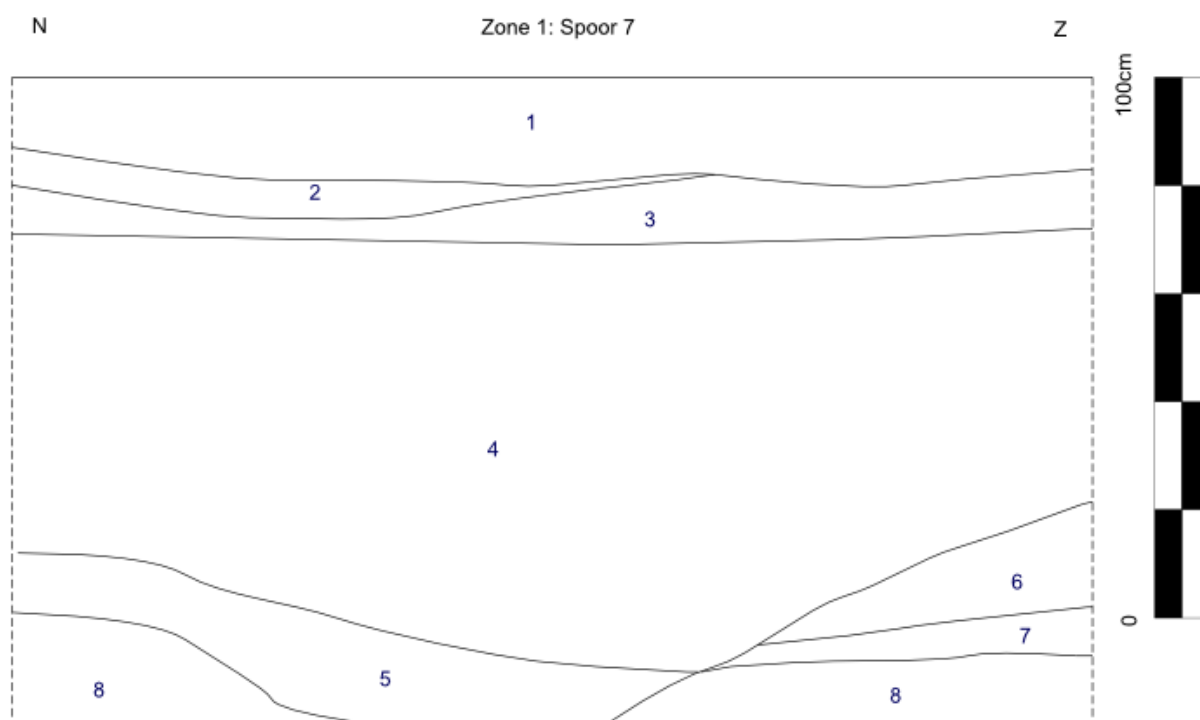
Bijlage 4 Vondstenlijst

SPOOR 1				
Materiaalcategorie	Vondstgroep	Technische groep	Aantal	Inventarisnummer
Ceramiek	Gedraaid aardewerk	Witbakkend geglaazuurd	1	2013-328-S1-Ce-1

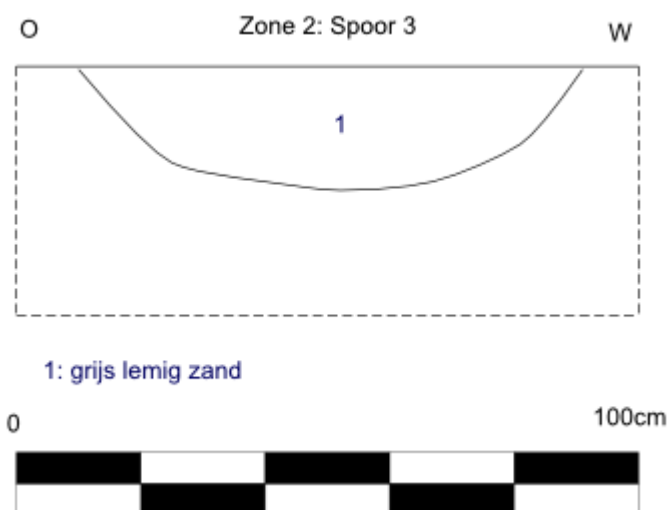
SPOOR 6				
Materiaalcategorie	Vondstgroep	Technische groep	Aantal	Inventarisnummer
Ceramiek	Gedraaid aardewerk	Faïence/majolica/porseleintype 1	15	2013-328-S6-Ce-1
		Faïence/majolica/porseleintype 2	1	2013-328-S6-Ce-2
		Faïence/majolica/porseleintype 3	1	2013-328-S6-Ce-3
		Faïence/majolica/porseleintype 4	1	2013-328-S6-Ce-4
		Faïence/majolica/porseleintype 5	1	2013-328-S6-Ce-5
		Steengoed	2	2013-328-S6-Ce-6
Pijpaarde	Kleipijp	Onversierd	1	2013-328-S6-Pi-1
Glas	Recipiënt/bol glas	Groenkleurig	1	2013-328-S6-Gl-1

SPOOR 8				
Materiaalcategorie	Vondstgroep	Technische groep	Aantal	Inventarisnummer
Ceramiek	Gedraaid aardewerk	Witbakkend geglaazuurdtype 1	7	2013-328-S8-Ce-1
		Witbakkend geglaazuurdtype 2	3	2013-328-S8-Ce-2
		Faïence/majolica/porselein	2	2013-328-S8-Ce-3
		Steengoed	1	2013-328-S8-Ce-4
		Roodbakkend	1	2013-328-S8-Ce-5
Glas	Vlakglas	Mat doorschijnend	2	2013-328-S8-Gl-1
	Recipiënt/bol glas	Doorschijnend	1	2013-328-S8-Gl-2
Natuursteen	Leisteen	Bewerkt	3	2013-328-S8-Na-1
Kunststof	Plastic	Kam	1	2013-328-S8-Ku-1

Bijlage 5 Profieltekeningen

- 1: donker bruینگrijze zandige leem
- 2: puinlaagje
- 3: donkergrijze humeuze, zandige leem
- 4: kuilvormige uitgraving, bruینگrijze zandige leem met artefacten
- 5: bodem kuilvormige uitgraving, donker blauwgrijze leem met humeuze insluitels
- 6: gevlekt geelgrijze zandige leem
- 7: licht blauwgrijze zandige leem

- 1: grijs lemig zand

